

Rock, gai i sense complexos

Village People, la cara més pintoresca i comercial de la música gai.

El grup capdavanter del rock gai actual, Scissors Sisters, actuarà ben aviat a Barcelona. Una excusa com qualsevol altra per a acostar-nos a un fenomen que, dels setanta ençà, estripa les convencions amb una explícita voluntat estètica transgressora. Més que purpurina: rock'n'gai.

El grup Scissors Sisters seran una de les estrelles convidades al pròxim Festival Summercase que es farà a Barcelona els dies 14 i 15 de juliol. Coneguts del públic, que ja ha tingut ocasió de contemplar el vigorós directe de la banda, la formació novaiorquesa ha esdevingut el grup banderer del rock gai actual. És una etiqueta que, d'entrada, cap formació no vol lluir a l'uniforme musical com a reclam. Però si hi ha algú que actualment mereix ensenyar-la amb tots els colors de l'arc de Sant Martí és, naturalment, aquest conjunt

nord-americà. Liderats per Jack Sears, el grup Scissors Sisters –nom que al·ludeix al sexe entre dones lesbianes– ha fet de les presentacions públiques tota una manifestació d'energia i exhibicionisme gai, en línia directa amb el públic i sense manies pel que fa a la presa de posició en qüestions sexuals. Els comentaris des de dalt de l'escenari són sempre una invocació joiosa a la festa i al plaer, i van farcits amb insinuacions malicioses sobre personatges públics, com la família reial britànica, que no s'ha pogut escapolar de les llengües esmolades d'aquestes

“tiores agermanades”. Sears, en companyia dels altres membres del grup, exhibeix un perfil hedonista i una inegable habilitat per fer d'*entertainer*. A més, és un *stripper* excel·lent, cosa que omple de goig els seus fans. És tot un espectacle a càrrec de la banda més desimbolta i desinhibida de l'escena pop actual, capaç de transformar els recintes on actuen en promíscues i atapeïdes pistes de ball.

En les arrels musicals, el grup no ha ocultat mai la devoció pel centelleig del *glam rock*, l'onada de rock i purpurina que va traspasar noves energies creatives a la música pop a l'inici dels anys setanta. Fou en aquell moment quan per primera vegada el *gay rock* com a distintiu nominal féu acte de presència pública. A la manifestació musical, s'afegeix una voluntat estètica transgressora pel que fa a l'ús del maquillatge i el vestuari. La música pop es fa ressò dels nous vents de permissivitat sexual que bufen, ara liderats pels moviments d'alliberament gai en ciutats com San Francis-

New York Dolls

co, Nova York o Londres. Cantants i grups com David Bowie, T. Rex, New York Dolls, Lou Reed o Roxy Music es presenten com els ambaixadors del *rock ambigu*. Marc Bolan, anima de T. Rex, serà dels primers a jugar amb una imatge voluntàriament bisexual. Actua als escenaris o ix a la televisió amb un vestuari glamurós i decadent, que fins aquell moment era reservat a les dones o a les estrelles *camp* de Hollywood. Uns quants decennis més tard, el cantant del grup Placebo, Brian Molko, heretarà aquest gust per l'*eye-line* i els sons del *glam*.

I arriba Bowie. David Bowie i els seus espectacles –especialment “Ziggy Stardust”– seran els millors representants d’aquesta sensibilitat *híbrida*, impregnada de teatralitat i gust per l’artifici. Bowie s’aprofitarà de la nova onada per a projectar-se com a estrella pop. Tots aquests ingredients estètics també

quedaran reflectits en el primer àlbum del grup Roxy Music, la protagonista gràfica del qual és l’artista transsexual Amanda Lear. A l’altra banda, a Nova York, la provocació del grup New York Dolls –capdavaners de la insurgència *punk* que vindrà després– irromp amb una imatge de transvestits rodamons o meuques de bordell. De vida musical efímera i perfils biogràfics més propis de la crònica negra que no de la revista *Billboard*, New York Dolls restaran com una sorprenent *anomalia* musical en el panorama del rock dels anys setanta. Des d’una vessant més esperpèntica i *freak*, sorgeix la figura d’Alice Cooper o Gary Glitter, una mena d’Elvis envernissat amb llustrins i que acabarà els seus dies perseguit per la justícia tailandesa com a corruptor de menors. Alguns altres companys de viatge, com Elton John amb el seu lletrista, Bernie Taupin, fabricaran algunes de les balades més recordades de

la dècada, aptes per a tots els públics, mentre arrodoneixen una imatge com més va més xarona i excèntrica. També serà barroca i desmesurada la figura del grup Queen, gràcies al líder, el cantant Freddie Mercury, una mena de *macho man* per a públic de camps de futbol. És en aquest paisatge convuls i híbrid on Lou Reed reapareix amb l’àlbum *Transformer*, una de les peces més reeixides del *glam-rock*. Reed, que no ha esquivat mai l’homosexualitat en els seus textos, es deslliurà ràpidament de les adherències apegaloses del *glam-rock* per prosseguir la carrera com a trobador notari del *Walk on the wild side*.

Moda efímera o transformació cultural, el *Gay Rock* girarà full mentre els membres més destacats mudaran, com en el cas de Bowie, cap a unes altres reencarnacions. És el cas també de Brian Eno, component *real* de Roxy Music, que deixarà les plomes

i el pintallavis per a dedicar-se a uns altres escenaris musicals, ara com a compositor *arty* i d'avantguardes. Però, com el títol d'aquella cançó que demanava que no s'aturara la música, les pistes de ball de les discoteques es preparen per a acollir els nous tam-tams de l'arc de Sant Martí i el rock gai. La successora és la música disco o música de ball, ara sense necessitat de l'etiqueta gai. Com a uniforme de campanya, la camisa de setí i els pantalons de vellut deixen pas a la samarreta de cotó i els pantalons texans.

A final dels anys setanta, la discoteca s'ha convertit en l'epicentre de l'hedonista societat gai i l'anomenada música disco n'és la banda expressiva. Des de Nova York, Sylvester llança el seu cant epifànic, "You make me feel", que esdevindrà un dels himnes de la comunitat gai i que el grup Communards, amb Jimmy Sommeville – una altra referència imprescindible de la música disco gai –, rellançarà amb èxit anys després. L'efervescència de la pista de ball produeix noms com Village People, la cara més pintoresca i comercial de la música gai, i que popularitzen alguns dels estereotips o fantasies gais: el *leather*, l'obrer sexy, el cow-boy, el policia, etc. Un dels cervells de tota aquesta operació és el músic europeu, però establert a Nova York, Jacques Morali, que sabrà treure la banda dels cenacles gais per a projectar-la internacionalment com a grup per a tota la família. L'excitació de la pista de ball coincidirà amb les primeres grans manifestacions pels drets de les minories sexuals que, primer des de Nova York i San Francisco, acabaran repetint-se en molts més punts del món. Uns quants anys més tard, amb l'arribada de la sida, aquestes manifestacions es carregaran de denúncia i crítica contra la passivitat de l'administració nord-americana, època Reagan, en aquests primers temps de l'epidèmia. Una cançó sorgida des de la *dance-floor*, "I will survive" serà adoptada com a cant de resistència.

Pràxima parada, Londres. Si Nova York havia estat l'escenari d'aquesta primera onada d'orgull de música gai, Londres, després del bombolleig del *glam-rock*, emergeix com a capital

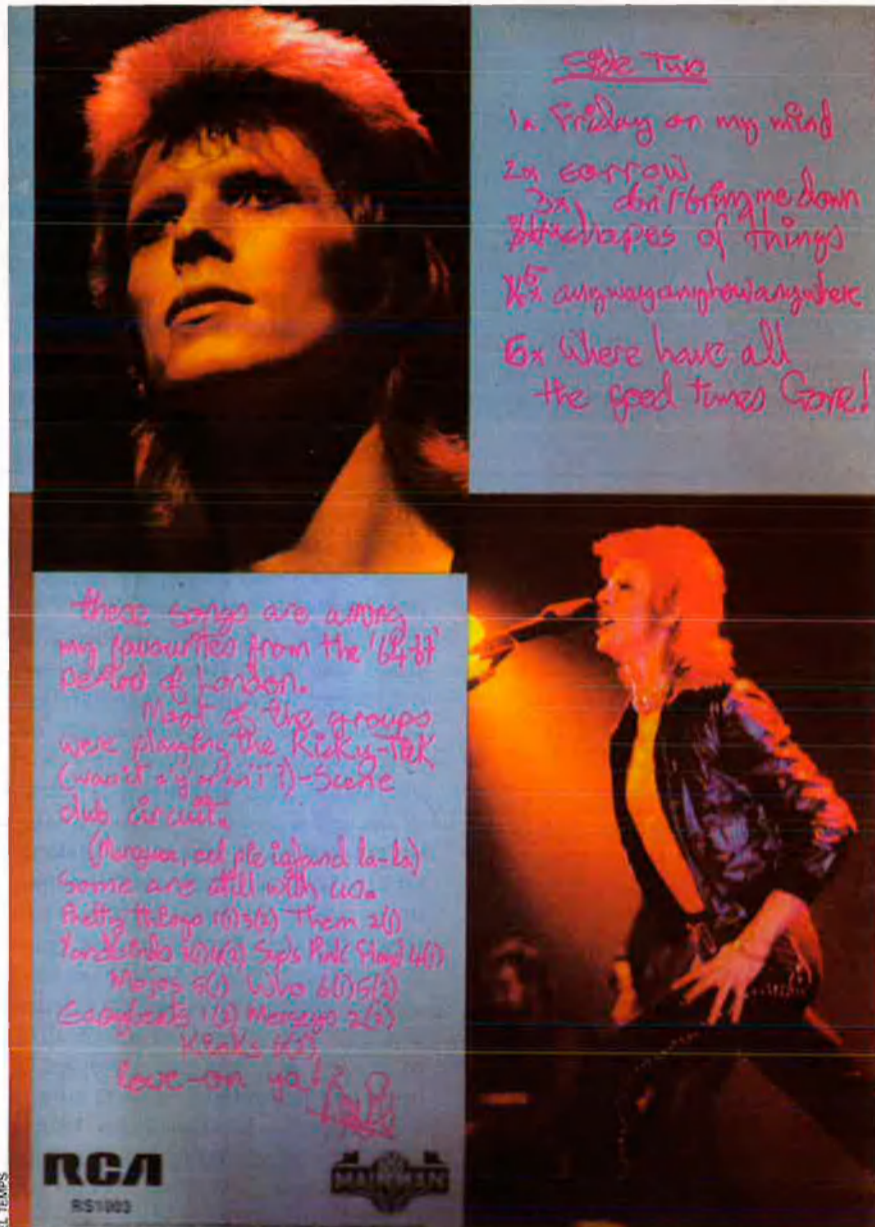

Fangoria, The Ritchie Family i Scissors Sisters, tres icones de l'escena gai.

de les modes i tendències. Malcolm McLaren, un home que es caracteritza pel fet de saber captar allò que es cou en l'ambient, i que ha fet del punk un fenomen social més enllà de la música, prepara els nous escenaris. Amb la seua companya, la dissenyadora Vivienne Westwood, després de l'estètica urbana i violenta del punk, llancen l'estil pirata, un neoromanticisme, amb camises de volants, faixins i pantalons pels genolls. Boy George, el cantant de Culture Club, simbolitzarà aquesta diversitat sexual

dels vuitanta, que heretava del *glam* el gust per la disfressa i la confusió sexual. A París, mentrestant, el dissenyador Jean-Paul Gaultier posa faldes als homes, mentre el seu col·lega valencià Francis Montesinos rescata els saragüells, per a convertir-los en una mena de falda-pantaló per a usdefruit de Miguel Bosé. El cantant, com més coneguts artistes gais, mai no acabarà de fer el seu *coming out*. De la mateixa manera que l'artista francès Etienne Daho, amb el qual guarda moltes similituds, tant estètiques com musicals, sap mantenir un embolcall de discreció i d'ambigüitat calculada, que periòdicament alimentaran els mitjans de comunicació.

Sense eixir dels escenaris londinencs dels vuitanta, grups com Soft Cell, The Smiths o Wham! produiran artistes com Marc Almond, Morrissey o George Michael, que acabaran convertint-se en les noves icones del rock gai. Almond, de tots tres, és el que adopta més nítidament la iconografia gai a partir de la seua imatge de *crooner glam*, capaç de versionar tant un tema de Brel com "Strangers in the night" de Frank Sinatra. Morrissey farà dels Smiths un dels grups de culte dels vuitanta, amb la seua estètica *cool* i el seu neguit existencial. Per a la coberta del primer disc, Morrissey, mitòman per excel·lència, triarà tota una referència de la cultura gai, l'actor Joe D'Allessandro. Menys intimista i angoixant és la imatge que projecta el grup Wham!, format per George Michael i Andrew Ridgeley, amb els seus texans de pedaços i caçadores de cuir. En solitari, George Michael protagonitzarà una de les eixides més turbulentes del club dels gais ocults, que deixarà, entre més rastres, un dels videoclips més verinosos realitzats per un artista de música pop, *Outsider*, censurat per algunes cadenes de televisió. També se servirán del videoclip, que fa les primeres armes creatives, el grup Frankie goes to Hollywood per a projectar una música tecno servida amb un menú de delicatessen gais. Hereus d'aquesta atmosfera disco-tecno són el duet Pet Shop Boys que, sense renunciar a l'activisme gai, posaran música a les pistes de ball dels anys noranta. Fins i tot tindran temps de produir dives

David Bowie i els seus espectacles –especialment "Ziggy Stardust"– són el millors representants d'aquesta sensibilitat híbrida, impregnada de teatralitat i gust per l'artifici.

com Liza Minelli o Dusty Springfield, que viuran un *revival*, ara com a reines de la música disco. Un dels seus èxits més destacats serà una recuperació del tema dels Village People, "Go West", que coneixerà la segona edat d'or com a himne gai.

Avui noms com Rufus Wainwright o el cantant de REM Michael Stipped representen la cara més oberta i compromesa d'aquest combo, *Rock & gay*. No és estrany que tots dos s'hagen prestat a participar en els reportatges d'una revista tan *provocadora*, pel que fa als seus continguts homosexuals, com *Butt*, una mena de fanzine de temàtica gai fet des dels Països Baixos, que ha pres posició per esdevenir una de les publicacions més creatives i divertides de temàtica homosexual. En aquest nou horitzó musical s'hi han d'incloure més noms, com el *crooner* androgin Anthony, reclamat per artistes com Marc Almond o Lou Reed per a algunes produccions; el grup nord-americà Grizzly Bear, una de les sorpreses del darrer festival Primavera Sound de Barcelona; o els canadencs Hidden Camera, una altra *gay-band* sense complexos. Fins i tot una llegenda del rock *mascle*, el cantant del grup Judas Priest, Rob Halford, acabarà eixint de l'armari, sense que els fonaments del Heavy metal trontollen. I, per a traslladar-nos a un àmbit de més a la vora, hi ha Fangoria, el grup encapçalat per Alaska i Nacho Canut, responsables d'algunes dels títols més sublims del pop gai ibèric.

Carles Gámez

Cines Babel
Cines Albatros

CINES Babel
Fra Lluís Colomer, 4 Acc. · València

Propiedad privada

de Joachim Lafosse

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS:
4,40 € De dilluns a dijous
1,60 € cap de setmana.

Si ets lector d'EL TEMPS:
5,60 € de dilluns a dijous

(El preu especial és aplicable fins al 31 de desembre del 2011)